

Energetika mora služiti građanima

JULIJE DOMAC*

Poznata je činjenica da je teško procijeniti vlastiti doseg a da se do njega ne dođe. Kao što je to često isticao Čiro Blažević, igrač može trčati brže i više tek onda kad padne u nesvijest! Tako je i u svim ostalim područjima ljudskog djelovanja iako smo katkad svjedoci loše prakse i loših posljedica kada se vlastiti doseg prijede, ali to je ipak jedna druga priča.

O čemu zapravo govorimo? Prošlog smo tjedna bili svjedoci zanimljivog događaja. Pet hrvatskih regionalnih energetske agencije – Istarska, Medimurska, Agencija Primorsko-goranske županije, Agencija sjever (osnivači gradovi Varaždin, Bjelovar, Virovitica i Koprivnica) te Agencija sjeverozapadne Hrvatske (osnivači Zagrebačka, Karlovačka, Krapinsko-zagorska županija te Grad Zagreb) – potpisalo je Povelju o suradnji kojom utvrđuju okvire i ciljeve zajedničke suradnje.

Povelja je izrađena na načelima europske energetske politike i u obzir uzima hrvatske specifičnosti i potrebe. Zlobnici će reći – pet malih pokušavaju postati veliki i odmahnut će rukom. Možda i da, (ne)sloga je jedna od težih i bolnijih tema u novijoj hrvatskoj povijesti i pred malima je svakako velik izazov. Zanimljivo je da je na svečanom potpisivanju bio i William Gillet, voditelj odjela za obnovljive izvore energije i drugi čovjek izvršne agencije za konkurentnost i inovacije Europske komisije.

Infrastruktura

Upravo je on okupljene čelnike hrvatskih agencija pitao znaju li što to doista znači i znaju li što stvarno mogu postići. Uz podršku osnivača, gradova i županija, ali i uz neizostavno znanje i struku, agencije su sada u mogućnosti, a svakako da trebaju imati i politički mandat, pregovarati o ključnim energetskim pitanjima kao što su cijene energije, uvjeti opskrbe, gradnja energetskih objekata i planiranje strateških pravaca opskrbe energijom. Zvuči pretjerano? Vidjet ćemo.

Ovo je dobar trenutak zapitati se zašto zapravo energetska infrastruktura postoji. A energetske tvrtke? Krajnji cilj bi svakako trebao biti sigurna i pouzdana opskrba energijom (hrvatskih) građana po predvidljivim cijenama. To je razlog njihova postojanja!

U današnjim uvjetima globalnog tržišta vjerojatno je teško govoriti o niskim ili prihvatljivim cijenama, ali one bi svakako morale biti predvidljive, a opskrba potpuno pouzdana. Zato se gradila i gradi energetska infrastruktura, a to je i glavni zadatak različitih tijela i agencija koje reguliraju ili vode hrvatsko tržište energijom. Čini li vam se da je to i u stvarnosti tako? Ili smo se svi zajedno malo-pomalo izgubili na tom putu? A energetske tvrtke, njihovo poslovanje, zarade i gubici, nove investicije?

Mali i veliki

Ako je cilj učiniti energiju dostupnom (nemojmo sad o cijenama) hrvatskim građanima, onda je opet pitanje tko te građane najbolje zastupa i predstavlja?

Govorimo sada o građanima, o ljudima oko nas, o onoj našoj često tihoj javnosti koja radi, putuje, odlazi na posao, studira, uči i igra se.

Čini mi se – gradovi (općine) i županije. Uostalom, nisu li upravo zato prvi gradovi i nastali? I tu se sada vraćamo na početak kolumne, razumijete? Mogu li mali, a sada je jasno da se nikako više ne radi o malima, nego zapravo o hrvatskim građanima, pregovarati s velikima – upravo onima koji imaju zadatak djelovati na dobrobit hrvatskih građana? Mislim da mogu i trebaju. Vrijeme koje dolazi pokazat će koliko ćemo svi zajedno u tome biti uspješni.

* Autor je ravnatelj Regionalne energetske agencije sjeverozapadne Hrvatske